

Kosmeetikatoodete määrus ja loomkatsed

MTÜ Loomuse tagasiside Euroopa Liidu kosmeetikatoodete määrusele avaliku konsultatsiooni raames.¹

Loomade eestkoste organisatsioon MTÜ Loomus leiab, et Euroopa Liidus kehtiva kosmeetikatoodete loomkatsete keelu algse eesmärgi säilitamiseks tuleb kosmeetikatoodete määruks selgesõnaliselt kehtestada, et uued loomkatsed kosmeetikatoodete või nende koostisosade puhul on igal juhul keelatud.

LOOMUS
LOOMADE NIMEL

Loomade heaolu on üks Euroopa Liidu (EL) põhiväärtusi, mis on sätestatud ELi aluslepingutes ja seadustes. Kosmeetikatoodete loomkatsete keelustamine ELis ja loomkatsetega toodetud kosmeetika müügikeeld peegeldab ELi kodanike eetilisi seisukohti²:

- 74% on nõus, et loomkatsed kosmeetikatoodete ja koostisainete puhul on igal juhul vastuvõetamatud.
- 66% on nõus, et EL peaks viivitamatult lõpetama kõik loomkatsed.
- Vähemalt 75% ELi täiskasvanutest on nõus, et EL peaks rohkem investeerima loomkatsetele alternatiivsetesse meetoditesse.

Kuigi EL on lubanud, et kosmeetikatooted ega nende koostisosad ei tohi loomkatsete kaudu ELi turule pääseda, on see lubadus tegelikkuses murenemas. Euroopa Komisjoni (EK) varasemates seisukohtades on selgelt rõhutatud, et loomkatsete keeldu ei tohi õõnestada teiste regulatsioonide, nagu REACH, nõuetega.³ Ometi tehakse loomkatseid endiselt REACHi nõuete täitmiseks, isegi kosmeetikatoodete koostisosade puhul. See läheb otseselt vastuollu nii kodanike tahte kui ka seadusandjate selgelt väljendatud kavatsustega.

Algatus „Save Cruelty Free Cosmetics“ ehk „Julmust vältiv kosmeetika – loomkatsetevaba Euroopa“, millele aitas Eestis allkirju koguda Loomus, kogus üle 1,2 miljoni kinnitatud allkirja.⁴ EK ei ole senini sisuliselt reageerinud Euroopa kodanikualgatuse peamisele nõudmisele – tugevdada loomkatsete keeldu kosmeetikas. Kuigi Komisjon töötab välja tegevuskava loomkatsetest loobumiseks keemiatööstuses, on selle rakendumise ajakava ebaselge ning protsess tõenäoliselt väga ajamahukas.

Fakt, et loomkatseteta alternatiivid on juba olemas ja tõhusad, ei ole seni kaasa toonud loomkatsete täielikku keelustamist. Kosmeetikatoodete määrus nõuab, et kõik tooted oleksid inimestele ohutud – seda saab tagada ka ilma loomkatseid kasutamata, toetudes usaldusväärsetele alternatiivsetele meetoditele ja olemasolevatele andmetele. Kui mõne koostisosa ohutust ei ole võimalik tõestada ilma uusi loomkatseid tegemata, ei tohiks see koostisosa ELi turule jõuda.

¹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14433-Kosmeetikatoodete-maarus-hindamine_et

² <https://crueltyfreeeurope.org/what-we-do/latest-news-and-updates/poll-72-eu-citizens-want-phase-out-plan-animal-tests>

³ https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/cosmetics/ban-animal-testing_en

⁴ <https://loomus.ee/euroopa-kodanikualgatus-astus-12-miljoni-toetusallkirjaga-sammu-lahemale-loomkatsetevabale-euroopale/>